

SOVELTAVA LIIKUNTA SOVELI RY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUKSESTA LIIKUNTALAIN EDISTÄMISESTÄ

Soveltava Liikunta SoveLi ry:n hallitus kiittää erittäin huolellisesta valmistelusta liikuntalain uudistuksessa. **Erityisen kiitoksen haluamme antaa siitä, että sekä liikuntalakia että asetusta on valmisteltu huolellisesti, valmistelussa on kuultu laajaa asiantuntijajoukkoa, prosessi on ollut avoin ja ajankohtaiset liikuntakulttuurin haasteet on huomioitu hyvin niin liikuntalaissa kuin myös asetuksessa.**

Sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemassa ”Muutosta liikkeellä! - Valtakunnalliset yhteiset linjaukset terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan 2020”, todetaan väestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan vähäisyyden aiheuttavan merkittäviä ja yhä kasvavia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle. Liikkumaton elämäntapa lisää monia kansansairauksia, kansantalouden kustannuksia, heikentää työelämän tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä on yhteydessä eri väestöryhmien välisiin terveys- ja hyvinvointieroihin.

SoveLi, sen 18 jäsenjärjestöä ja niiden paikallisyhdistykset tekevät merkittävää liikuntatyötä väestötasolla terveyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi ja toteuttavat pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmaan 2011 kirjattua tavoitetta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä sekä eriarvoisuuden vähentämisestä. Ihmisiä tulee tukea ja kannustaa liikkumaan monipuolisesti (Terveyttä edistävä liikunta kunnissa, peruseräraportti 2010). Pitkäaikaissairaiden ja vammaisten liikunnan harrastaminen tulee nähdä yhtä merkittävänä kuin terveiden väestöryhmien liikunnan harrastaminen. Liikuntaa ja urheilua ei tule asettaa vastakkain, sillä molempia tarvitaan liikkuvan yhteiskunnan luomisessa.

SoveLin hallitus pitää erittäin onnistuneena, että uudessa liikuntalakiesityksessä ja asetuksessa on nostettu vahvasti esille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Myös muotoilua ”liikuntaa edistävät järjestöt” pidämme erittäin onnistuneena, sillä se on aiempaa väljempi ja pitää sisällään kaikki liikuntaa edistävät järjestöt, jotka pystyvät osoittamaan, että niiden tehtävänä on liikunnan edistäminen. Erittäin tärkeä kirjaus liikuntalakiesityksessä on myös se, että tehtävän ei tarvitse olla pääasiallinen ja huomioon otetaan toiminnan laatu ja laajuus eli yhteiskunnallinen merkittävyys.

Asetuksen osalta haluamme nostaa esille muutaman keskeisen näkökulman:

- **1 §: Valtion liikuntaneuvoston ja sen jaostojen asettaminen, kokoonpano ja toimikausi:** Haluamme korostaa, että liikuntaneuvostossa tulee olla edustettuina erilaiset yhteiskunnalliset näkemykset, liikunnan eri toimialueet ja yhteistyötahot, kansalaisjärjestöt ja kunnat sekä alueelliset ja kielelliset näkökohdat sekä **erityisliikunnan / soveltavan liikunnan osaaminen.**
- **5 §: Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen ja kokoonpano:** Haluamme korostaa, että myös alueellisessa liikuntaneuvostossa tulee olla edustettuina liikunnan eri toimialat, liikunnan kansalaisjärjestöt ja kunnat sekä alueelliset ja kielelliset näkökohdat sekä **erityisliikunnan / soveltavan liikunnan osaaminen.**

- **8 §: Liikuntaa edistävän järjestön valtionapukelpoisuuden hyväksyminen:** Pykälässä todetaan, että toiminnan laajuuden osalta valtionapukelpoisuuden edellytyksenä on, että liikuntaa edistävällä järjestöllä on vähintään 30 jäsenyhdistystä, joissa on yhteensä vähintään tuhat harrastajaa tai jäsentä. Tämä ei ole kansanterveys- ja vammaisjärjestökentän osalta kohtuullinen edellytys, sillä osalla järjestöistä jäsenyhdistysten määrä ei täyty, vaikkakin henkilöjäsenen määrä ylittää selkeästi asetetun rajan. **Esitämme muutosta seuraavasti: "Toiminnan laajuuden osalta valtionapukelpoisuuden edellytyksenä on, että liikuntaa edistävällä järjestöllä on vähintään 30 jäsenyhdistystä tai niissä on yhteensä vähintään tuhat harrastajaa tai jäsentä."**
- **14 §: Valtionapukelpoisuuden jatkuminen:** Pykälässä todetaan, että liikuntaa edistävä järjestö, joka ennen tämä asetuksen voimaantuloa on liikuntalain (1054/1998) nojalla hyväksytty valtionapukelpoiseksi järjestöksi, on tämän asetuksen voimaan tullessa edelleen oikeutettu valtionavustukseen ellei toisin päätetä. **Esitämme hyvän hallintotavan mukaisesti, että asetukseen kirjataan selkeästi, että valtionavustuspäätökset tulevat valtion liikuntaneuvoston päätettäviksi.**

Perustelut: SoveLin jäsenjärjestöissä liikuntaa harrastavat kansalaiset eivät ole integroitavissa suoraan urheiluseuroihin. SoveLin ja jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan lähtökohtana ei ole myöskään polun rakentaminen liikkujasta urheilijaksi. SoveLin ja jäsenjärjestöjen kohdalla kyse on soveltavasta liikuntatoiminnasta ja tavoitteena on lisätä liikunnallista elämäntapaa ja liikuntaa harrastavien määrää koko elämänkulussa. Yhteiskunnan näkökulmasta liikuntaan kannattaa investoida, koska se on kustannustehokas keino parantaa väestön terveyttä ja hyvinvointia ja panos-tuotos-suhde on osoitettavissa. Tämän soveltavan liikuntatoiminnan tulee kuulua opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntayksikön alaisuuteen.

SoveLin hallitus haluaa ottaa aktiivisen roolin kansanterveys- ja vammaisjärjestökentän liikuntatoiminnan arviointiperusteiden kehittämisessä yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön virkamiesten kanssa. Vaikka paineet toimintojen tehostamiselle ovat suuret, ei yhteiskunnalla ole varaa epäonnistua edustamamme väestöryhmän liikuttamisessa viitaten myös terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan linjauksiin vuoteen 2020.

Soveltava Liikunta SoveLi ry:n hallitus, Helsingissä 9.4.2015

Vakuudeksi:

Tomi Kaasinen

puheenjohtaja

Soveltava Liikunta SoveLi ry

Riitta Samstén

varapuheenjohtaja

Soveltava Liikunta SoveLi ry

Anne Taulu

toiminnanjohtaja

Soveltava Liikunta SoveLi ry

Soveltava Liikunta SoveLi ry:n jäsenjärjestöt ovat: Aivoliitto ry, Allergia- ja astmaliitto ry, Epilepsialiitto ry, Hengitysliitto ry, Lihastautiliitto ry, Mielenterveyden keskusliitto ry, Munuais- ja maksaliitto ry, Neuroliitto ry, Psoriasisliitto ry, Suomen CP-liitto ry, Suomen Diabetesliitto ry, Suomen Luustoliitto ry, Suomen Mielenterveysseura ry, Suomen Nivelyhdistys ry, Suomen Parkinson-liitto ry, Suomen Reumaliitto ry, Suomen Selkäliitto ry, Suomen Sydänliitto ry